Din il-METRIKA MALTIJA ma fihiex ħlief xi tfaħħar, u kienet hi li mliet il-baħħ li kien ilu jinħass ħafna fil-letteratura tagħna. 'Dan ix-xogħol meħtieġ', igħid il-Professur Ġ. Aquilina, B.A., LL.D., Ph.D. (Lond.) fil-"Kelmtejn Qabel", 'jien nirrikmandah bil-qalb lil dawk iż-żgħażagħ li jħossu ruħhom imxejrin lejn il-Għanja Maltija sew bħala kittieba ta' poeżiji kemm bħala qarrejja'.

*

"THE MALTESE LANGUAGE" – Prof. Ġ. Aquilina, B.A., LL.D., Ph. D. (Lond.) – Empire Press, 1940.

Ġuże Aquilina, B.A., LL.D., Ph.D. (Lond.), Professur tal-Malti u ta' l-Ilsna Orjentali, tana f'idejna ktejjeb jismu "The Maltese Language", biċċa xogħol li titkellem dwar l-Ilsien Malti xjentifiku. Din il-kitba kien qraha fil-*British Institute* fil-31 ta' Ottubru li għadda.

Fil-"Kelmtejn Qabel" mill-ewwel fisser ruħu li hu mhuwiex minn dawk, li, hekk jew hekk, iridu bilfors jinqdew bil-*Malti Safi*; il-ħsieb ewlieni tiegħu hu li jkollna lsien kbir, assimilattiv b'futur ta' letteratura mill-aqwa, u hekk inkunu qegħdin inpattu għaż-żmien li ntilef qabel, meta l-Malti kien imħaddem ħażin u ftit li xejn kienu jagħtu każu.

Ix-xejra lejn il-Malti, igħid l-awtur hi jew ta' tmaqdir kbir inkella ta' ħeġġa bla dehen, ħeġġa ta' dawk il-'puristi' li jridu jdaħħlu l-"*Malti Safi bis-sewwa jew bid-dnewwa*". It-tnejn, kemm dawk li jridu l-Malti safi ż-żejjed u wisq aktar dawk li jmaqdruh, huma mexjin fit-triq il-ħażina. Ix-xejra li qabdu m'hi xejn tajba u ma tagħmel ebda ġid lil ilsienna. Ma għandniex inbarru l-kelma barranija meta nħossu li qiegħda flokha u li toqgħod tajjeb għall-ħajja kulturali tagħna. Kliem bħal dan għandu jidħol fid-dizzjunarju Malti; hu jagħmel sehem mill-esperjenza u l-wirt tagħna soċjali. Imma minn naħa l-oħra, igħid ukoll l-awtur, qegħdin jagħmlu ħażin dawk li fil-kitba bil-Malti jinqdew bi kliem barrani addoċċ u kif iridu. "Jien għal kollox kontra dawk", iżid igħid, "li jridu '*jivvulgarizzaw*' il-Malti b'ortografija tal-janizzata".

Aħna naqblu għal kollox ma' l-idijat kif ġew imfissrin mill-Professur Aquilina, u ma nistgħux ma nirrikmandawx il-ktieb bħala biċċa xogħol xjentifika mill-aħjar u li hi l-bidu ta' studji oħra li l-Professur biħsiebu jagħmel aktar 'il quddiem.

Ġ. c.

WERREJ
TAS-SITTAX-IL SENA

		faċċata
Il-lum ma għandhomx skuża		3
Il-Mewt ta' l-Avukat Ġuże Micallef	A. Cremona	5
Legio Mariæ	Dun Karm	11
Ħsibijiet imxerrda	E. Serracino Inglott	13
Il-Mastrudaxxa	Ġuże Chetcuti	14
Nemmen	" "	15
En passant	A. C.	18
In-Novella	Ġużi Mallia	19
Aktar mill-qilla, aktar mit-theddid, aktar mid-dwejjaq		25
Pax Britannica	****	26
It-Tabib Ġuże Bonnici	Ġuże Chetcuti	27
It-Tagħlim tal-Malti		31
Ħajr u Talb	Dun Karm	33
Londra	Ġuże Chetcuti	33
Il-Ġiżwita Indrì Schembri	Ġuże Galea	34
Iż-Żmien	Ġuże Chetcuti	41
L-Ingilterra għad tirbaħ	" "	44
Ix-Xatt t'Għawdex	Ġorg Pisani	45
Progress	Dun Karm	46
La tigdibx	C. Micallef Decaro	47
Malta tkabbar ġrajjietha	Ġużi Mallia	48
Kotba u Kittieba	Ġ. c.	54
L-Ortografija tagħna		57
Il-Libiena	Dun Karm	59
L-Ilsien Malti u l-Gwerra	****	60
Min int?—Kampnar	Ġuże Chetcuti	62
Ħajja bla ħajr	Ġuże Galea	63
Imħabba t'Omm.	P. P. Tabone o.f.m.	70
B'Tifkira ta' oħti Ġużeppina	P.P. Saydon	73
Iżda	Dun Karm	74
Arloġġ żgħir u ġrajjietu	L. Cutajar	75
It-Triq tal Ħelsien	Ġuże Chetcuti	79
S. Kalċidonju, Għawdex	A. Buttigieg	80
Eħlisna, Mulej !	K. Sant	81
Il-Ħidma Tagħna		83
'Orientalist' u l-Ortografija tal-Għaqda	A. Cremona	87
Biblijografija	Ġ. c.	23-95